

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2026: 59; 224–234 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2026.59.13960>

УДК 070:82-94:141.82(477)

ІДЕЙНО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ ГЕРОЯ УКРАЇНИ ТАРАСА МАТВІЙВА

Андрій Яценко

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна*

*e-mail: andrij-jacenko@i.ua
<https://orcid.org/0000-0002-7137-8305>*

Аліна-Ангеліна Штемпель

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна*

*e-mail: alinashtempel@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0001-0028-9786>*

У статті проаналізовано творчість Героя України Тараса Матвійва на основі його двотомника «Мої думки. Проза» та «Мої думки. Ритмопроза», який видали батьки після героїчної смерті сина. Розкрито особистість Героя України крізь його тексти. Визначено ідейно-концептуальні засади його творчості, зацентовано на світоглядних орієнтирах: Україна, війна, любов, свобода. З'ясовано особливості творчого стилю автора.

Ключові слова: творчість; двотомник; Бог; Любов; свобода; Україна.

Постановка проблеми. Їм відкривають меморіальні дошки, присвячують вечори, пишуть про них у книгах, хоча авторами книг часто могли б стати й самі вони – наші Герої. У час російсько-української війни за волю України борються її найкращі доньки і сини. Журналісти, поети, викладачі, лікарі, юристи, програмісти, фізики, математики, філологи і навіть актори. Найбільший біль проймає від того, що вони віддають свої молоді життя у цій багатовіковій боротьбі за свободу.

Одним з тих, хто став на захист України і віддав найдорожче, що мав, своє молоде життя, є Тарас Матвійв. Він – талановитий журналіст, публіцист, поет, громадський діяч, волонтер і військовий. Дослідження творчості – важливий елемент у розумінні його світогляду та світосприйняття. У цій науковій статті ми вирішили дослідити творчість Героя, аби познайомитись з його особистістю та зрозуміти головне повідомлення, яке Тарас хотів донести до суспільства. Сьогодні нам дуже важливо знати своїх захисників, тих, які борються, і тих, які віддали свої життя у цій боротьбі. Те, чим вони займалися протягом свого життя, чим жили, – важливий чинник, аби зрозуміти їх як особистість. Творчість Тараса Матвійва є яскравим від-

битком його життя і дороговказом для майбутніх поколінь. У текстах він не лише порушує важливі проблеми, описує власні переживання, а й навчає, мотивує та надихає нові покоління. Окрім цього, він став яскравим прикладом того, яким має бути справжній український журналіст: і за світоглядною позицією, і за вчинками. Цим зумовлена **актуальність наукової статті**.

Мета статті – визначити головні ідейно-світоглядні орієнтири життя Тараса Матвіїва, з'ясувати особливості його творчості.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі **завдання**:

- 1) дослідити творчу особистість Тараса Матвіїва;
- 2) проаналізувати тексти, які увійшли до двотомника «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза»;
- 3) розкрити особливості творчості Автора.

Теоретичне підґрунтя. До проблеми творчості Героя України Тараса Матвіїва ми звертаємося у своїй статті вперше. Проблему творчості загалом порушували Платон, Аристотель, Дж. Бруно, Б. Спіноза, Кант, Г.-В.-Ф. Гегель, Ф.-В. Шеллінг, Г. Сковорода, А. Бергсон, С. Рубінштейн, А. Пуанкаре. Над дослідженням поняття «журналістська творчість» працював С. Кость.

Якщо акцентувати на творчості Тараса Матвіїва, то її першими дослідниками – авторами рецензій на перший том двотомника Тараса Матвіїва «Мої думки. Ритмопроза» були Г. Яценко¹, І. Павлюк² та Н. Данчишин³.

Методологічна основа дослідження.

У дослідженні використано такі основні **методи**: метод узагальнення, індукції, дедукції. Під час аналізу особистості Тараса Матвіїва використовували метод синтезу. Метод якісного контент-аналізу застосовували під час ознайомлення з двотомником та вивчення текстів Автора. Для визначення ідейно-світоглядних орієнтирів ми використовували метод класифікаційного аналізу. Особливості творчості Автора визначали за допомогою методу індукції.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Тарас Матвіїв – Герой України, учасник Революції Гідності, активний громадський діяч, журналіст, волонтер та військовий. Він загинув 10 липня 2020 року під Троїцьким, що на Луганщині. Ціною власного життя врятував від смерті двох побратимів, витягнувши їх із охопленого вогнем бліндажу.

Народився Тарас 18 лютого 1989 року у селі В'язівне, Любешівського району (нині Камінь-Каширського району) Волинської області, але з дитинства мешкав у місті Жидачів, на Львівщині. У 2011 році завершив навчання на факультеті журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка. У 2019 закінчив курси лідерства Національної академії сухопутних військ імені Петра Сагайдачного

¹ Яценко, Г. (2023), «Філософія любові Тараса Матвіїва (за мотивами книги «Мої думки）」, доступно за адресою: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=1271> (дата звернення 12 грудня 2025 року).

² Павлюк, І. (2023), «Заплющіть очі і згадайте маки в житті», доступно за адресою: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2023/01/13/131524.html> (дата звернення 9 грудня 2025 року).

³ Матвіїв, Т. (2023), *Мої думки. Проза*, Колір ПРО, Львів, 2023, с. 21-24.

за спеціалізацією «Управління діями підрозділів механізованих військ» та отримав офіцерське звання⁴.

У школі Тарас був дуже здібним хлопцем. Багато читав та володів ораторським мистецтвом. Він був ведучим різних творчих та національно-патріотичних заходів у садочку й школі. Завжди виступав на різних святах чи тематичних дійствах. У дитинстві мріяв стати спортивним журналістом.

Тарас дуже цікавився історією і пишався тим, що він з Волині. Майже усе своє свідоме життя він прожив у Жидачеві, що на Львівщині, але завжди з гордістю говорив, що він волинянин. Особливо цінним для нього стало те, що саме на Волині зародилася УПА. Історичні та світоглядні книги стали важливим елементом формування його як особистості та свідомого Українця. Він дуже багато читав, аналізував, розмислював та робив власні висновки. Тарас мріяв про власну велику бібліотеку.

Ще з ранніх років Тарас був не за роками дуже мудрим, вираженим і рішучим. Пані Валентина зазначає, що коли уже Тарас подорослішав, вони з чоловіком часто говорили синові: «Таке враження, що не ми тебе виховали, а ти нас виховуєш!»⁵.

У Тарасові дуже гармонійно поєдналися гени обох батьків: мами-поетеси та тата-офіцера. Мама Тараса Валентина Павлівна Матвіїв – учителька української мови та літератури, письменниця, тато Тарас Григорович Матвіїв – офіцер Міністерства внутрішніх справ, нині на заслуженому відпочинку. Тарас же здобув освіту журналіста і був дуже розважливим та надзвичайно ерудованим у своїй роботі.

Після закінчення навчання у Львівському університеті Тарас працював журналістом у львівських та київських медіа, працював кореспондентом ТРК «Ера» (2011–2012) та телеканалу TVi (2012–2013), був блогером у низці видань, зокрема, «Дивись. Інфо», LB.ua, «Львівська мануфактура новин».

Усе свідоме життя Тарас присвятив боротьбі за Україну, її волю та незалежність, але разом з тим ніколи не полишав творчого пера. Хоча, починаючи з подій Майдану і до свого останнього подиху, він все менше і менше знаходив часу для творчості. Саме в цей період життя у його подорожньому рюкзаку почали з'являтися книги на військову тематику: стратегія ведення бою, тактика та інше. Очевидно, уже тоді Тарас готувався до військової справи. Уже у 2018 році він твердо вирішив, що мусить поставити на паузу творчість та журналістську діяльність, бо на часі щось важливіше за це – боротьба!

Тарас мав 51 мрію, і перша з-поміж них – це перемога. Другою була збірка власних творів. Батьки Тараса, пані Валентина та пан Тарас, здійснили другу мрію сина уже після його героїчної смерті. Вони не знали про поетичні проби Тараса та його філософські тексти. Лише після героїчної смерті сина мама, пані Валентина, знайшла у нього в столі зелену папку з підписом «Тарас Матвіїв. Мої думки». Саме у ній були твори, які лягли в основу двотомника «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза».

⁴ Український інститут національної пам'яті (2024), «1989 – народився Тарас Матвіїв, Герой України (померло)», доступно за адресою: <https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/lyutyu/18/1989-narodyvsya-taras-matviyiv-geroy-ukrayiny-posmertno> (дата звернення 7 грудня 2025 року).

⁵ Говорить Великий Львів (2023), «Життя і чини мами Героя (зустріч з Іриною Фаріон) – відео», доступно за адресою: <https://www.youtube.com/watch?v=rlpxnfyG2F8> (дата звернення 7 грудня 2025 року).

«Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза» – двотомник Тараса Матвіїва. Він побачив світ уже після того, як його Автор народився для неба. Це зібрання – довга клопітка праця багатьох людей, які по краплинах збирали перли Тарасового слова.

Роботу над двотомником батьки Тараса почали у 2021 році. Упорядницею та літературною редакторкою книг стала мама Героя Валентина Матвіїв, художньою і технічною редакторкою – Оксана Панчишин, асистенткою упорядниці Ірина Берник-Данилець, коректоркою Анна-Марія Волосацька та Валентина Матвіїв. Усі використані в книзі світлини взяті з фотоархіву автора. Перший том вийшов 10 липня 2022 року накладом 2000 примірників. Другий том побачив світ 10 липня 2023 року, наклад – 1000 примірників. 10 липня – зовсім не випадкова дата. У день, коли Тарас народився для неба, світ побачив його книги.

Пані Валентина розповідає: «Коли ми чекали тіло сина зі сходу, тато поїхав до Києва, де відбулось нагородження Золотою зіркою, я банально не знала, куди себе подіти. Від болю. Я лежала на підлозі, і тут мій погляд раптом впав на Тарасиків робочий стіл і там була ця зелена канцелярська папка з творами. Я потягнулась до неї, бо ж я собі цього не дозволяла раніше. Таке ще й виховання у нас: кожен мав свій особистий простір, і ми його не порушували. А тут моя рука потягнулася до цієї папки, і я побачила, що там Тарасові ліричні речі. Я була дуже вражена. На той час я ще не знала, що у нього був список із 51 мрії, пізніше дівчина Тараса Оля знайшла це в його ноутбучі. Але тоді я одразу подумала – це треба видати! І коли Оля знайшла список мрій, першою серед них була «Перемога: Крим і Донбас», другою – «Видати книгу, збірку, спогади»⁶.

У двотомнику поетичні проби Тараса, його публіцистика, роздуми сучасної молоді людини над сенсом буття, відверте зізнання в коханні, взаємини з Богом і спроби віднайти свою місію на землі, порушення гострих соціальних і громадянських тем. Майже усі тексти у двотомнику – дореволюційні, довоєнні. У 2023 році буктрейлер на двотомник Тараса переміг у Міжнародному студентському конкурсі «Видавнича журналістика», авторка Аліна Штемпель, науковий керівник Андрій Яценко⁷.

Творчість Тараса Матвіїва будувалася навколо ключового словосполучення – незалежна Україна, яке стало першоосновою його суспільно-політичних поглядів та онтологічним імперативом творчості. Українське суспільство, на його думку, мусило збагнути найважливішу річ – за цю незалежність треба боротися усім без винятку. Ніхто не має стояти осторонь. Виховання свідомого суспільства – запорука подальшої успішної боротьби!

У першому томі двотомника знаходимо такі слова: «Україна – загадка і моя печаль. Крізь мене твої віки величі й страждань пройшли за грань життя. Навіть у пеклі я – українець, ти – моя мати»⁸.

⁶ *Говорить Великий Львів* (2023), «Життя і чин мами Героя (зустріч з Іриною Фаріон) - відео», доступно за адресою: <https://www.youtube.com/watch?v=rlpxnfyG2F8> (дата звернення 7 грудня 2025 року).

⁷ *Пресцентр Львівського національного університету імені Івана Франка* (2024), «Студентка Університету Аліна Штемпель – переможниця Міжнародного студентського професійного творчого конкурсу «Видавнича журналістика», доступно за адресою: <https://lnu.edu.ua/studentka-universytetu-alina-shtempel-peremozhnytsia-mizhnarodnoho-studentskoho-profesiynoho-tvorchoho-konkursu-vydavnycha-zhurnalistyka/> (дата звернення 7 грудня 2025 року).

⁸ Матвіїв, Т. (2022), *Мої думки. Ритмопроза*, Колір ПРО, Львів, 2022, с. 11.

У цих словах яскраво пломеніє особистість Тараса – справжнього патріота та борця, козака й воїна. Україна для нього загадка, яку досі ніхто не розгадав, і печаль, яка болить в серці. Віки величі й страждань, про які пише автор, знаменують собою перемоги і поразки, безупинну боротьбу та прагнення свободи. Вони пройшли за грань життя, бо ж де та грань, коли на терезах знову нова сторінка історії, нова боротьба за незалежність?! Тарас настільки любить Україну, що навіть у пеклі називає себе українцем, а Україну – матір'ю своєю. Лише вдумайтесь: «Навіть у пеклі я – українець»! Наскільки неосяжною має бути любов до країни, аби написати такі слова. Готовність пройти заради неї будь-які випробування, хіба це не варто найвищого визнання?! Але що у розумінні Тараса Матвіїв Україна?!

Тарас пише про Україну як про свою рідну землю, землю своїх дідів-прадідів, тих, які боролися за її волю десятикі і сотні років тому. Україна – це не політична організація суспільства чи інститут влади. Україна – це історія, культура, її минуле, теперішнє і майбутнє, борці за її незалежність та визначні талановиті особистості. Україна – це земля, рідна і дуже багатогранна. Важливе завдання, яке ставить перед собою автор, – виховати освічене суспільство, яке боротиметься за цю державу і розбудовуватиме її.

Тарас Матвій зазначає: «Відчуваю – моє покоління буде добрим гумусом для нащадків. З нас виросте щось міцне і горде, а не абияке сухотрав'я...»⁹.

У цих рядках захована і віра у своє покоління, і великі сподівання на наступне. Та все ж мета зберігається одна і та ж – вільна незалежна Україна, яку творили, творять і творитимуть люди. Крізь призму любові до Батьківщини розкривається мистецтво визвольної війни ХХІ століття.

«Війна – чудове насправді місце для спілкування з Богом. Тут гулко лунає молитва, а кожен постріл приносить Його відповідь»¹⁰. Тут Тарас розмірковує над важливою роллю Бога у часі війни та Його присутність на полі бою. Гулко лунає молитва у той час, коли вилітають кулі, кожен постріл – відповідь. Тут теж заховано щось дуже сакральне і непорушне, війна триває за Україну і її незалежність.

Разом зі словом «Україна» у душі Тараса тісно поєдналися ще два – «Бог» і «Любов», які теж своєю чергою взаємодоповнюють одне одного. Філософія життя Тараса Матвіїв – це філософія любові. Справжньої, чистої, широкій, безкорисливій любові. У одному зі своїх текстів він пише: «Так, я вірю у любов, що для Любові! Бо правдива “любов ніколи не промине!”»¹¹.

Крізь тексти Тарас пропускає свою душу, а разом з тим – мрії і сподівання, які ґрунтуються на дотриманні Божих заповідей та законів милосердя й справедливості. Бога Тарас називає Батьком і чітко усвідомлює, що тільки високодуховне суспільство, яке товаришує з Богом і визнає Його над собою, може досягнути успіху та справжнього щастя. Думки про смерть теж мають місце у цьому вимірі. Бо «життя скінченне, і смерть тебе не омине», – пише Тарас. Але, зазначає автор, після смерті – зустріч з Батьком.

Автор розглядає любов як конечну мету свободи людини. І через любов інтерпретує цю свободу. У свободі як одному з ідейно-світоглядних орієнтирів поєднали-

⁹ Там само, с. 11.

¹⁰ Там само, с. 178.

¹¹ Там само, с. 68.

ся два попередніх – Бог і Любов. Бог створив усіх людей рівними, вільними, тобто такими, яким свобода притаманна від народження.

Тарас Матвіїв був дуже свободолюбивою особистістю. Ще з дитинства право зробити власний вибір було для нього дуже важливим. Він з радістю дослухався до порад, але не любив, коли його змушували. Тарас мав дуже сильний характер, свобода для нього була надважливою. «Вищий прояв свободи – це відмова від неї», – у одному з текстів зазначає Тарас. Що ж тут він має на увазі?! Тарас переконаний, що свобода як абсолют неможлива в системі широкого суспільства. Автор наголошує, що свобода – це шлях правди, дорога праведника. Тобто справжня свобода полягає не стільки у тілесному, скільки у внутрішньому, духовному. Він застерігає від того, аби свобода не перетворилася на символ всездозволеності і, найголовніше, збайдужіння¹².

Дати своєму читачеві настанови, допомогти йому, навчити – важливе завдання, яке ставить перед собою Автор. Він максимально чесний і відвертий зі своїм читачем. Чесність – це та рідкісна у наш час чеснота, яка стала лейтмотивом усього життя Тараса.

У другому томі двотомника читаємо «Поради на щодень». Тарас пише: «Осердям змін є наполегливість і терпіння. Болить – терпи, *одна поразка зробить тебе вдесятеро сильнішим*. Образили – *не уподібнюйся винуватцю, віддач йому усмішкою*. Втім, завше тримайся своїх корінних ідей та поглядів: *компроміс можливий, але тільки не з совістю*»¹³.

Таким чином, Тарас намагається навчити свого читача, максимально відверто і щиро, тих принципів, за якими живе сам. У його словах простежуємо і християнські мотиви, і власні філософські роздуми.

Тарас завжди прагнув виховати у собі справжню Людину і передати це виховання іншим. Однозначно, він нею був! «І насамкінець пам'ятай: усі зусилля спрямовані на досягнення однієї великої мети – стати ЛЮДИНОЮ зі своїм обличчям»¹⁴, – пише автор.

В індивідуальному стилі Тараса Матвійова вирішальну роль відіграв його глибокий світогляд. Усе, що виливалося словами на папір – ніщо інше як стан його чистої і світлої душі Автора, його бентежні хвилювання та роздуми. Він писав дуже трепетно, але разом з тим гостро й чесно.

Тарас зазначає: «Усе, що пишу, – недосконале втілення думок. Досконале лишилось потаємним...»¹⁵. Очевидно, що потаємне – це і є душа, її голос. На папері слова – недосконалі, бо передати надземне словами неможливо, це можна лише відчувати. Саме в цьому головна особливість прочитання текстів Тараса. Для того, аби досягнути усю силу слова, треба його відчувати, пропустити крізь свою душу. Для того, аби відчувати, треба відкрити «своє серце любові, а розум – сумніву».

Важливою ознакою творчості Автора була різножанровість. Тарас писав і прозу, і публіцистику, і навіть поезію. У кожному з жанрів він втілював свої бентежні поривання.

¹² Матвіїв, Т. (2023), *Мої думки. Проза*, Колір ПРО, Львів, 2023, с. 38.

¹³ Там само, с. 67.

¹⁴ Там само, с. 67.

¹⁵ Матвіїв, Т. (2022), *Мої думки. Ритмопроза*, Колір ПРО, Львів, 2022, с. 52.

Свої вірші Він писав у формі верлібру. Їхня особливість полягає у тому, що, навіть незважаючи на відсутність рими, – вони залягають у пам'яті.

«Герої не вмирають!

а не герої?

той хто виповз на світ і обшпарився?

той хто не витримав ноші і впав?

той хто шукав але не там і не те?»¹⁶.

Цей вірш Тарас присвятив усім загиблим добровольцям, хто тримав зброю в Пісках, Первомайську, Водяному, Мар'янці і по всьому фронту. Уже у час війни Тарас почав писати про те, що боліло, – війну, проблеми на фронті, друзів-побратимів.

У його поезії немає однотипності. Кожен з віршів не схожий на інший, але кожен – впізнаваний. Ознайомившись з творчістю Тараса, можна віднайти його вірш серед тисячі інших. Бо у ньому – автентика і особливі порухи пера.

По-особливому своє світобачення Тарас описує в образах.

Словник образів:

- очі монахині – дзеркальця добра;
- очі хлопця-прохача – невимовна туга і розчарування;
- померла голубка – «голубки не вмирають»...
- молода сосна – пнеться до неба, тримаючись на скелі одним корінням. А знизу – водоспад-провалля;
- гроші – замітник туалетного паперу у скрутній ситуації);
- журавель-самітник стоїть на гілці висохлого дуба;
- священник окроплює могилу бабусі-патріотки свяченою водою із пляшки з-під горілки;
- паламар обкурює хату померлого в затишку із самокрутною файкою;
- надломлене дзеркало у кімнаті – зламані двері до невидимого світу;
- глибокий піснеспів церковного хору на похороні рідної тітки;
- екстаз від музики Д. Ласта «Концерт гітар»;
- плач ночі, сльози очищення нездійсненого кохання;
- полуденне просвітління і мить Божого осяяння.

Насолода Господньої присутності

- вранішня пустка: чужі очі, чуже тіло, затверділе серце;
- лист до коханої побачив перші промені сонця опісля ночі написання¹⁷.

Особливість журналістської творчості Тараса Матвіїва – максимально проста, але, на жаль, не надто розповсюджена серед сучасних журналістів. Принципи! Тарас ніколи не писав на теми, які не відповідали його цінностям просто тому, що не міг зрадити їх. Цього ж вчив і свого читача. У журналістських роботах Тараса – цінності, які він поділяв. Власна позиція, гідність і справедливість. Ці цінні риси були дуже важливими у журналістській творчості Тараса Матвіїва. «Мої вчинки – ось моя філософія», – зазначає Тарас. Він був Людиною, у якої слова ніколи не розходилися з вчинками, а тексти – з цінностями.

¹⁶ Там само, с. 164.

¹⁷ Матвіїв, Т. (2023), *Мої думки. Проза*, Колір ПРО, Львів, 2023, с. 97.

Результати і перспективи подальших досліджень обговорення.

У науковій статті ми вперше провели аналіз творчості Героя України Тараса Матвіїва на основі двотомника «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза».

Цінність роботи полягає в можливості застосувати результати дослідження під час написання нових праць і статей із вивчення творчості Героя України Тараса Матвіїва. Її основні положення та висновки можуть бути використані в університетських практичних і теоретичних курсах з журналістських дисциплін й стати основою для формулювання нових ідейних стандартів сучасного журналіста та українця загалом. Перспективи подальших досліджень полягають у сенсах, які несуть такі дослідження. Творчість наших захисників, які віддали найдорожче – своє молоде життя за нашу свободу, має стати дороговказом для майбутніх поколінь.

Висновки.

Отже, у дослідженні нам вдалося з'ясувати, що творчість Героя України Тараса Матвіїва багатогранна та глибока. Вона ґрунтувалася на таких двох важливих засадах, як наполеглива праця та свобода. Продуктом творчості Тараса став двотомник «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза», який видали батьки уже після його героїчної смерті.

Ми з'ясували, що в основу двотомника лягли тексти, які Тарас сам впорядкував ще за життя. Мама Тараса пані Валентина знайшла зелену папку у нього в столі з підписом «Тарас Матвіїв. Мої думки». Саме у ній були твори, які лягли в основу двотомника «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза». Окрім цього, до двотомника увійшли тексти з блокнотів, зошитів та навіть записи зі звичайних паперових серветок, які знайшли батьки десь між сторінками книг, які читав Тарас.

Ми визначили та сформували ідейно-світоглядні орієнтири Тараса Матвіїва: Бог, Любов, Свобода, Україна. Усі вони взаємодоповнюють одне одного.

Заглибившись у біографію Автора, з'ясували важливі чинники, які впливали на його творчість уже в дорослому віці. З ранніх років Тарас дуже багато читав і саме це формувало його як особистість з власним глибоким та особливим світоглядом. Важливою книгою в житті Автора завжди була Біблія.

У двотомнику «Мої думки. Ритмопроза», «Мої думки. Проза» – сам Тарас, його душа, світла і вразлива водночас, шлях від романтичного юнака до мужнього воїна. Роботу над станом своєї душі Тарас Матвіїв вважав одним із головних завдань людини. Бо «тільки душа повністю належить людині». Читаючи тексти Автора – проникали у глибини його світлої і чистої душі, співпереживали разом з ним, розмірковували, торкалися теми сенсу життя людини та її призначення у світі. Тарас – військовий за покликанням та лірик у душі. У ньому гармонійно поєдналися гени обох батьків: мами – поетеси Валентини Матвіїв та батька – офіцера Тараса Матвіїва.

Після уважного прочитання текстів Тараса Матвіїва ми дійшли висновку, що головна характерна риса усіх його творів – це чесність. Автор дуже чесний зі своїм читачем у кожному з текстів. Може, тому, що писав у шухляду, але найімовірніше по-іншому просто не вмів. Тарас навчав свого читача, мотивує та надихає.

Ми окреслили важливий орієнтир – вірність власним принципам. Тарас не брався за тексти, які не відповідали його морально-етичним цінностям. За усю свою журналістську кар'єру Тарас завжди був відданий собі і своїм переконанням. Його сюжети, публікації, колонки – завжди були відгомонам його думок.

Після аналізу великої кількості текстів ми дійшли висновку, що Тарас Матвіїв – людина з дуже глибоким світоглядом та особливим поглядом на світ і на все, що відбувається довкола. Ми переконані, що він точно написав би текстів ще не на одну книгу і здійснив би усі свої мрії, якби час не покликав до бою. Навіть у списку мрій на перше місце Тарас поставив «Перемогу: Крим і Донбас». Усе інше він відклав на потім. Тарас Матвіїв – живий, бо його думки досі живуть і житимуть у його читачів, «спраглих шукачів свободи»! Він став прикладом того, яким має бути український журналіст та людина загалом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Говорить Великий Львів* (2023), «Життя і чин мами Героя (зустріч з Іриною Фаріон) – відео», доступно за адресою: <https://www.youtube.com/watch?v=rlpxnfyG2F8> (дата звернення 7 грудня 2025 року).
2. Матвіїв, Т. (2022), *Мої думки. Ритмопроза*, Колір ПРО, Львів, 2022, 182 с.
3. Матвіїв, Т. (2023), «*Мої думки. Проза*», Колір ПРО, Львів, 2023, 264 с.
4. Павлюк, І. (2023), «Заплющіть очі і згадайте маки в житті», доступно за адресою: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2023/01/13/131524.html> (дата звернення 9 грудня 2025 року).
5. *Пресцентр Львівського національного університету імені Івана Франка* (2024), «Студентка Університету Аліна Штемпель – переможниця Міжнародного студентського професійного творчого конкурсу “Видавнича журналістика”», доступно за адресою: <https://lnu.edu.ua/studentka-universytetu-alina-shtempel-peremozhnytsia-mizhnarodnoho-studentskoho-profesiynoho-tvorchoho-konkursu-vydavnycha-zhurnalistyka/> (дата звернення 7 грудня 2025 року).
6. Терещук, Г. (2023), «Після загибелі сина ми вибрали один шлях: живу пам'ять про нього – батьки Героя України Тараса Матвіїва», доступно за адресою: https://www.radiosvoboda.org/a/vijna-zagybel-heroy-ukrayinytaras_matviyiv/32529177.html (дата звернення 7 грудня 2025 року).
7. *Український інститут національної пам'яті* (2024), «1989 – народився Тарас Матвіїв, Герой України (помертньо)», доступно за адресою: <https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/lyuty/18/1989-narodyvsya-taras-matviyiv-geroy-ukrayiny-posmertno> (дата звернення 7 грудня 2025 року).
8. Чебелюк, О. (2021), «“Будьте гідними ранкового сонця”. Тарас Матвіїв», доступно за адресою: <https://www.prostir.ua/?library=budte-hidnymy-rankovoho-sontsya-taras-matviyiv> (дата звернення 17 грудня 2025 року).
9. Яценко, Г. (2023), «Філософія любові Тараса Матвіїва (за мотивами книги “Мої думки”», доступно за адресою: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=1271> (дата звернення 12 грудня 2025 року).

REFERENCES

1. *Hovoryt Velykyi Lviv* (2023), «The life and mission of a Hero's mother (meeting with Iryna Farion) – video», available at: <https://www.youtube.com/watch?v=rlpxnfyG2F8> (accessed 7 December 2025).
2. Matviiv, T. (2022), *My thoughts. Rhythmic prose*, Kolir PRO, Lviv, 182 p.

3. Matviiv, T. (2023), *My thoughts. Prose*, Kolir PRO, Lviv, 264 p.
4. Pavliuk, I. (2023), «Close your eyes and remember poppies in the rye», available at: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2023/01/13/131524.html> (accessed 9 December 2025).
5. *Press Centre of Ivan Franko National University of Lviv* (2024), «University student Alina Shtempel – winner of the International student professional creative competition “Publishing journalism”», available at: <https://lnu.edu.ua/studentka-universytetu-alina-shtempel-peremozhnytsia-mizhnarodnoho-studentskoho-profesiynoho-tvorchoho-konkursu-vydavnycha-zhurnalistyka/> (accessed 7 December 2025).
6. Tereshchuk, H. (2023), «After the death of our son, we chose one path: living memory of him – parents of Hero of Ukraine Taras Matviiv», available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/vijna-zagybel-heroy-ukrayiny-taras-matviyiv/32529177.html> (accessed 7 December 2025).
7. *Ukrainian Institute of National Memory* (2024), «1989 – Taras Matviiv, Hero of Ukraine (posthumously), was born», available at: <https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/lyuty/18/1989-narodyvsya-taras-matviyiv-geroy-ukrayiny-posmertn> (accessed 7 December 2025).
8. Chebeliuk, O. (2021), «“Be worthy of the morning sun”. Taras Matviiv», available at: <https://www.prostir.ua/?library=budte-hidnymy-rankovoho-sontsya-taras-matvijiv> (accessed 17 December 2025).
9. Yatsenko, H. (2023), «The philosophy of love of Taras Matviiv (based on the book “My thoughts”)», available at: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=1271> (accessed 12 December 2025).

IDEOLOGICAL AND CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF THE CREATIVE LEGACY OF TARAS MATVIYIV, HERO OF UKRAINE

Andriy Yatsenko

Ivan Franko National University of Lviv
General Chuprynka Str. 49, Lviv, Ukraine, 79044
e-mail: andriy.yatsenko@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-7137-8305>

Alina-Anhelina Shtempel

Ivan Franko National University of Lviv
General Chuprynka Str. 49, Lviv, Ukraine, 79044
e-mail: alinashtempel@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0001-0028-9786>

The article examines the creative legacy of Hero of Ukraine Taras Matviiv. It explores the two-volume collection ‘My Thoughts. Rhythmic Prose. Prose’, published by the author’s parents after his heroic death. The two-volume work embodies Taras himself, his personality and inner world, vivid and vulnerable at the same time, and reflects his path from a romantic young man to a courageous warrior. It has been established that Taras Matviiv considered

conscious work on his inner spiritual state as one of the fundamental tasks of human existence. The article examines his biography and identifies the factors that influenced his creative activity in adulthood. The Bible is a text of paramount importance in the author's intellectual and spiritual formation.

The process of compiling the two-volume edition 'My Thoughts' is considered. It is stated that the edition is based on texts that Taras Matviiv had personally selected and systematised during his lifetime. His mother, Valentyna Matviiv, discovered a green folder labeled Taras Matviiv. 'My Thoughts' in her son's desk. It contained the works that later became the basis of the two-volume collection. The edition was further supplemented with texts from the author's field notebooks and personal notes. The study highlights two fundamental principles on which the author's work was based: hard work and freedom. Taras Matviiv's ideological and worldview guidelines are defined as God, Love, Freedom, and Ukraine, which form the interconnected system of values. The defining feature of all his texts is honesty; the author remains uncompromisingly sincere, while simultaneously educating, motivating, and inspiring his reader. An important guiding principle of his work is fidelity to personal moral and ethical values. Taras Matviiv avoided creating texts that contradicted his moral convictions. Throughout his journalistic career, he remained true to himself and his beliefs. All of his reports, publications and columns always reflected his own worldview. Taras Matviiv emerges as a person with a profound worldview and a distinctive perception of reality and ongoing social processes. If his life had not been cut short by the war, he would undoubtedly have written many more texts and fulfilled his aspirations. Significantly, his list of dreams was topped by 'Victory: Crimea and Donbas', pushing all other ambitions into the background. Taras Matviiv lives intellectually and morally, as his ideas continue to live on in his readers – 'thirsty seekers of freedom'. He has become an exemplar of a Ukrainian journalist and, more broadly, of a Human individual.

Keywords: Taras Matviiv, creative legacy, journalism, God, Love, freedom, Ukraine.

Отримано редакцією видання / Received: 11.01.2026

Прорецензовано / Revised: 12.01.2026

Схвалено до друку / Accepted: 12.01.2026

Опубліковано на сайті видання / Published on the publication's website: 06.02.2026